

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

21 Φεβρουαρίου 2019

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 532

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 18013

Έγκριση Κανονισμού του Κοινού Διδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Ποινικό Δίκαιο και Εξαρτήσεις» των Τμημάτων Νομικής της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και του Τμήματος Νομικής του Πανεπιστημίου Λευκωσίας (Κύπρος), σε συνεργασία με το Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕ.Θ.Ε.Α.).

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
(αριθμός συνεδρίασης 2958/12 και 13-4-2018)

1. Τις διατάξεις του ν. 4485/2017, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» και ιδίως του άρθρου 45 παρ. 1 (ΦΕΚ 114 Α').

2. Τις υπουργικές αποφάσεις με αριθμό: α) 216772/Ζ1/8-12-2017 (ΦΕΚ 4334/τ.Β'/12-12-2017): «Τρόπος κατάρτισης του αναλυτικού προϋπολογισμού λειτουργίας και της έκθεσης βιωσιμότητας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών» και β) 131757/Ζ1/2-8-2018 (ΦΕΚ 3387/τ.Β'/10-8-2018): «Ρύθμιση θεμάτων απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών των Ελληνικών ΑΕΙ».

3. Τις εγκυκλίους του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων με αριθμό: α) 203446/Ζ1/22-11-2017 «Διευκρινήσεις σχετικά με την εφαρμογή διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α' 114), β) 163204/Ζ1 ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ/29-9-2017 «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α' 114) για θέματα μεταπτυχιακών σπουδών και εκπόνησης διδακτορικών διατριβών-Λοιπά θέματα» και γ) 227378/Ζ1 ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ/22-12-2017 «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4485/2017 (Α' 114) για θέματα μεταπτυχιακών σπουδών».

4. Τις διατάξεις του ν. 3374/2005 και ιδίως τα άρθρα 14 και 15 (ΦΕΚ 189/τ.Α'/2.8.2005) «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων. Παράρτημα διπλώματος», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

5. Την απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Νομικής της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (συνεδρίαση με αριθμ. 104/20-3-2018).

6. Την απόφαση της Συγκλήτου με αριθμό 29587/11-7-2018 (ΦΕΚ 3648/τ.Β'/27-8-2018) ίδρυσης του Π.Μ.Σ. με τίτλο: «Ποινικό Δίκαιο και Εξαρτήσεις» των Τμημάτων Νομικής της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και του Τμήματος Νομικής του Πανεπιστημίου Λευκωσίας (Κύπρος), σε συνεργασία με το Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕ.Θ.Ε.Α.).

7. Τη 17746/28-1-2015 (ΦΕΚ 258/τ.Β'/24-2-2015) απόφαση του Συμβουλίου του Α.Π.Θ.: «Έγκριση της αριθμ. 17508/23-1-2015 πράξης του Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.), περί του ορισμού Αναπληρωτών Πρύτανη του Α.Π.Θ., μεταβίβασης αρμοδιοτήτων στους Αναπληρωτές Πρύτανη και καθορισμού της σειράς αναπλήρωσης του Πρύτανη».

8. Την 967/11-9-2018 (ΦΕΚ 4094/τ.Β'/19-9-2018) απόφαση της Συγκλήτου του Α.Π.Θ.: «Έγκριση της 886/10-9-2018 πράξης του Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, περί «Τροποποίησης της αριθμ. 17508/23-1-2015 πράξης του Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου (Α.Π.Θ.), περί ορισμού Αναπληρωτών Πρύτανη του Α.Π.Θ., μεταβίβασης αρμοδιοτήτων στους Αναπληρωτές Πρύτανη και καθορισμού της σειράς αναπλήρωσης του Πρύτανη» που είχε εγκριθεί με την αριθμ. 17746/28-1-2015 (ΦΕΚ 258/τ.Β'/24-2-2015) απόφαση του Συμβουλίου Α.Π.Θ.

9. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού Προϋπολογισμού ή του τακτικού προϋπολογισμού του Α.Π.Θ., αποφασίζουμε:

Εγκρίνουμε τον Κανονισμό του κοινού Διδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Ποινικό Δίκαιο και Εξαρτήσεις» των Τμημάτων Νομικής της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και του Τμήματος Νομικής του Πανεπιστημίου Λευκωσίας (Κύπρος), σε συνεργασία με το Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕ.Θ.Ε.Α.), ως ακολούθως:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΕΡΟΣ Α'

Άρθρο 1

Γενικές διατάξεις

Ο Κανονισμός Λειτουργίας του κοινού Διδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Π.Μ.Σ.) με τίτλο «ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΣΕΙΣ» του Τμήματος Νομικής της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.), ως επισπεύδοντος

Τμήματος, και του Τμήματος Νομικής του Πανεπιστημίου Λευκωσίας Κύπρου, σε συνεργασία με το εκ τρίτου συμβαλλόμενο Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕ.Θ.Ε.Α.), εξειδικεύει τη διάρθρωση και οργάνωση του εν λόγω Δ.Π.Μ.Σ., στο πλαίσιο του ν. 4485/2017, της απόφασης της Συγκλήτου με αριθμ. 29587/11-7-2018 και του ν. 109 (Ι) 2005 «περί Ιδιωτικών Πανεπιστημίων» της Κύπρου.

Άρθρο 2

Αντικείμενο - Σκοπός - Διάρκεια

1. Αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ., το οποίο λειτουργεί τόσο στις εγκαταστάσεις της Νομικής Σχολής του Α.Π.Θ. και του Πανεπιστημίου Λευκωσίας όσο και σε αυτές του εκ τρίτου συμβαλλόμενου ΚΕ.Θ.Ε.Α., είναι η μελέτη και η έρευνα αφ' ενός μεν του νομικού πλαισίου που αφορά στις εξαρτήσεις, αφ' ετέρου δε των πολιτικών πρόληψης, αντιμετώπισης και θεραπείας τους, με ιδιαίτερη έμφαση στις σύγχρονες εξελίξεις. Το πρόγραμμα δίνει τη δυνατότητα εξειδίκευσης σε δύο (2) επιμέρους ειδικεύσεις, που καταγράφονται ακολούθως στο άρθρο 3 του παρόντος.

2. Σκοπός του Προγράμματος είναι η καλλιέργεια και η προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και έρευνας στα παραπάνω πεδία και ο εφοδιασμός των μεταπτυχιακών φοιτητών με εξειδικευμένες γνώσεις σε αυτά, με στόχο την πληρέστερη προετοιμασία τους για μια επιτυχημένη επαγγελματική σταδιοδρομία.

Πιο συγκεκριμένα, σκοπός της πρώτης ειδίκευσης του προγράμματος είναι να εκπαιδεύσει και προετοιμάσει τους φοιτητές για το χειρισμό νομικών υποθέσεων που σχετίζονται με τις εξαρτήσεις τόσο στο στάδιο της προδικασίας και της κύριας διαδικασίας όσο και σε εκείνο της έκτισης των ποινών, να τους προσφέρει εξειδικευμένη γνώση σχετικά με τα κέντρα θεραπείας, τον τρόπο λειτουργίας τους και τις προϋποθέσεις αποδοχής εξαρτημένων ατόμων σε αυτά, ώστε να μπορούν να παρέχουν σχετικές συμβουλές στους πελάτες τους, να παρέχει ειδικές γνώσεις σχετικά με την ασφαλιστική κάλυψη των θεραπευτικών αγωγών και τις δυνατότητες εξασφάλισης δωρεάν θεραπείας.

Σκοπός της δεύτερης ειδίκευσης είναι να εκπαιδεύσει και προετοιμάσει τους σπουδαστές για να μπορέσουν να αναλάβουν θέσεις ως σύμβουλοι αντιμετώπισης εξαρτήσεων, σύμβουλοι για διαταραχές συμπεριφοράς, κλινικοί θεραπευτές, σχολικοί σύμβουλοι, σύμβουλοι για ειδικές ομάδες πληθυσμού (λ.χ. φυλακισμένοι) ή μέλη του προσωπικού πανεπιστημιακών ιδρυμάτων για την υποστήριξη των φοιτητών.

3. Οι βασικοί στόχοι του Δ.Π.Μ.Σ. είναι οι εξής:

i. Η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακών σπουδών.
ii. Η κατάρτιση εξειδικευμένων αποφοίτων με στέρεο θεωρητικό υπόβαθρο καθώς και η ικανότητα διεπιστημονικής αντιμετώπισης σύνθετων πρακτικών προβλημάτων στα εν λόγω πεδία.

iii. Η εδραίωση της αυτοπεποίθησης των μεταπτυχιακών φοιτητών μέσω της παροχής εξειδικευμένων γνώσεων και της συστηματικής πρακτικής εξάσκησης στη συνθετική προσέγγιση των γνωστικών αντικειμένων των παραπάνω δύο επιστημονικών κλάδων.

iv. Η προαγωγή της διεπιστημονικής έρευνας επί του θέματος των εξαρτήσεων, καθώς και της εκπόνησης υψηλού επιπέδου συναφών μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών.

v. Η ανάπτυξη κριτικών και ερευνητικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για σπουδές διδακτορικού επιπέδου.

4. Κατευθυντήριες αρχές του Δ.Π.Μ.Σ. αποτελούν αφ' ενός μεν η εξασφάλιση στους μεταπτυχιακούς φοιτητές σταθερών επιστημονικών θεμελίων, σύγχρονων διακλαδικών γνώσεων και κατάλληλων ερευνητικών μεθόδων και αρχών, τέτοιων που θα τους καταστήσουν ικανούς για συνεχή εκπαίδευση και βελτίωση του καινοτομικού πνεύματος, αφ' ετέρου δε η καλλιέργεια σε αυτούς των κριτικών και δημιουργικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για μια υπεύθυνη επιστημονική, επαγγελματική και ερευνητική δραστηριότητα.

5. Υποχρέωση όλων των συντελεστών λειτουργίας του Δ.Π.Μ.Σ. είναι η διασφάλιση της ποιότητας και της συνεχούς βελτίωσης κάθε πτυχής του προγράμματος, της εκπαιδευτικής και ερευνητικής διαδικασίας, καθώς και η προώθηση συνεργασιών με συναφή Προγράμματα και Κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού.

6. Το πρόγραμμα θα λειτουργήσει από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023, και μπορεί να παραταθεί με κοινό αίτημα όλων των συμμετεχόντων φορέων, μετά από αξιολόγηση.

Άρθρο 3

Μεταπτυχιακοί τίτλοι

Το Δ.Π.Μ.Σ. απονέμει ενιαίο Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ποινικό Δίκαιο και Εξαρτήσεις» (MSc "Criminal Law and Addictions") που φέρει το λογότυπο των δύο πανεπιστημίων στις εξής δύο (2) ειδικεύσεις:

Α) Ποινικό Δίκαιο των εξαρτήσεων.

Β) Νομική και θεραπευτική διαχείριση των εξαρτήσεων.

Άρθρο 4

Διοίκηση του Δ.Π.Μ.Σ.

1. Τα αρμόδια Όργανα για τη διοίκηση, οργάνωση και λειτουργία του Δ.Π.Μ.Σ. είναι:

I. Η Σύγκλητος του Α.Π.Θ., η οποία είναι αρμόδια για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα, και ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με το Δ.Π.Μ.Σ. δεν ανατίθενται από το νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα.

II. Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Α.Π.Θ., που αποτελείται από τον/την Αντιπρύτανη/νι Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικών Θεμάτων, ο/η οποίος/α εκτελεί χρέη Προέδρου και τους Κοσμήτορες του Α.Π.Θ., ως μέλη και έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 32 παρ. 5 ν. 4485/2017.

III. Το Συντονιστικό Όργανο (Σ.Ο.), το οποίο συγκροτείται από μέλη Δ.Ε.Π. των δύο συνεργαζόμενων Τμημάτων που εκλέγονται από τη Συνέλευση κάθε Τμήματος κατ' αναλογία του αριθμού των διδασκόντων τους στο Δ.Π.Μ.Σ. για διετή θητεία. Το Σ.Ο. απαρτίζεται από επτά (7) μέλη και έχει τις αρμοδιότητες που ορίζονται στο άρθρο 31 παρ. 3 ν. 4485/2017.

IV. Ο Διευθυντής, ο οποίος ορίζεται μεταξύ των μελών του Σ.Ο. που κατέχουν τη βαθμίδα του καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή, με απόφαση των Συνελεύσεων των συνεργαζόμενων Τμημάτων. Ο Διευθυντής του Δ.Π.Μ.Σ. εκλέγεται μεταξύ των μελών Δ.Ε.Π. του Α.Π.Θ. Ο Διευθυντής προεδρεύει του Σ.Ο. και έχει όλες τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 31 παρ. 8 ν. 4485/2017 και όποιες άλλες ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος (άρθρο 45, παρ. 1γ ν. 4485/2017).

2. Τη διοικητική υποστήριξη του Δ.Π.Μ.Σ. έχει το Τμήμα Νομικής του Α.Π.Θ.

3. Στη Νομική Σχολή Α.Π.Θ. λειτουργεί Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. που επιλαμβάνεται των διαφόρων θεμάτων για την εφαρμογή του Εσωτερικού Κανονισμού και τη λειτουργία του προγράμματος (εγγραφές σπουδαστών, τήρηση φακέλων βαθμολογίας, αξιολογήσεις διδασκόντων, τήρηση παρουσιολογίων, χορήγηση πτυχίων, πιστοποιητικών, βεβαιώσεων). Επίσης διεκπεραιώνει τρέχοντα θέματα, που αφορούν στο διδακτικό προσωπικό, τους σπουδαστές, το πρόγραμμα, τις επαφές με τις διάφορες υπηρεσίες και τα συνεργαζόμενα ιδρύματα και φροντίζει για τις δημόσιες σχέσεις και την προβολή του προγράμματος.

Άρθρο 5

Προϋποθέσεις εγγραφής

1. Στο Δ.Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι όλων των Τμημάτων των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της ημεδαπής ή Τμημάτων αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

2. Ο αριθμός των εισακτέων κατ' έτος ορίζεται με απόφαση του Σ.Ο., το οποίο αποφασίζει επίσης και για το χρόνο δημοσίευσης της σχετικής προκήρυξης για την εισαγωγή στο Δ.Π.Μ.Σ. Οι εισακτέοι δεν μπορεί να είναι περισσότεροι από εβδομήντα (70), κατανομημένοι σε τουλάχιστον δύο τμήματα.

3. Η προκήρυξη προσδιορίζει:

- α) Τα απαραίτητα προσόντα των υποψηφίων.
- β) Την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών.
- γ) Τον γενικό τρόπο αξιολόγησης των υποψηφίων.
- δ) Τη διεύθυνση υποβολής των δικαιολογητικών.

5. Ο υποψήφιος υποβάλλει στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. τα παρακάτω δικαιολογητικά:

α) Αίτηση συμμετοχής στο Δ.Π.Μ.Σ.

β) Αντίγραφο πτυχίου ή πτυχίων ελληνικού ΑΕΙ, ή σε περίπτωση πτυχιούχων ΑΕΙ της αλλοδαπής, πιστοποιητικό αναγνώρισης ισοτιμίας και αντιστοιχίας από το ΔΟΑΤΑΠ καθώς και αντιστοιχία της βαθμολογικής κλίμακας αυτών με τη βαθμολογική κλίμακα των ημεδαπών τίτλων.

γ) Πιστοποιητικό σπουδών με αναλυτική βαθμολογία όλων των προπτυχιακών μαθημάτων, στο οποίο αναγράφεται και ο ακριβής βαθμός του πτυχίου.

δ) Βιογραφικό σημείωμα στο οποίο αναφέρονται αναλυτικά οι σπουδές, η επαγγελματική εμπειρία, καθώς και η επιστημονική και κοινωνική δραστηριότητα του υποψηφίου.

ε) Υπόμνημα μέχρι χιλίων (1000) λέξεων, στο οποίο αναφέρονται τα επιστημονικά ενδιαφέροντα του υποψηφίου και οι λόγοι για τους οποίους ενδιαφέρεται να ακολουθήσει τις σπουδές του Δ.Π.Μ.Σ.

στ) Πιστοποιητικό γνώσης της αγγλικής γλώσσας επιπέδου B2 (καλή γνώση) ή ανώτερο, σύμφωνα με το σύστημα του Συμβουλίου της Ευρώπης, το οποίο γίνεται αποδεκτό από το ΑΣΕΠ. Σε περίπτωση γνώσης δεύτερης ξένης γλώσσας από τις αναφερόμενες στο προηγούμενο εδάφιο, υποβάλλεται επίσης το αντίστοιχο πιστοποιητικό. Οι αλλοδαποί καταθέτουν πιστοποιητικό επάρκειας της ελληνικής γλώσσας από Σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας πανεπιστημιακού ιδρύματος ή ελληνικό απολυτήριο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή πτυχίο ελληνόγλωσσου Πανεπιστημιακού Τμήματος.

ζ) Αποδεικτικά για τυχόν σχετική με το αντικείμενο του προγράμματος ερευνητική και συγγραφική δραστηριότητα, για συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα κινητικότητας σπουδαστών, καθώς και για επαγγελματική εμπειρία συναφή προς το πεδίο ειδικότητας.

η) Φωτοτυπία της αστυνομικής ταυτότητας.

Μαζί με τα παραπάνω, ο υποψήφιος καταβάλλει στον ΕΛΚΕ ΑΠΘ ποσό πενήντα ευρώ (50,00 €), από το οποίο καλύπτονται δαπάνες μετακίνησης από και προς Κύπρο, Αθήνα, Θεσσαλονίκη (εισιτήρια, ξενοδοχεία και ημερήσια αποζημίωση) των μελών διδακτικού προσωπικού που διενεργούν την συνέντευξη και αξιολογούν τους υποψηφίους.

Άρθρο 6

Διαδικασία και κριτήρια επιλογής εισακτέων

1. Η αξιολόγηση των υποψηφίων, που μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες έχουν προσκομίσει όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, γίνεται σε τρεις φάσεις.

2. Η πρώτη φάση είναι προκριματική. Απαραίτητη προϋπόθεση πρόκρισης στη δεύτερη φάση είναι η κατάθεση όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών, όπως ορίζονται στο προηγούμενο άρθρο.

3. Τα κριτήρια αξιολόγησης της δεύτερης φάσης και οι αντίστοιχες μέγιστες βαθμολογίες είναι:

α) Γενικός βαθμός πτυχίου, πολλαπλασιαζόμενος με τον συντελεστή δυόμισι (2,5), με ανώτατο όριο τα είκοσιπέντε (25) μόρια.

β) Σχετικότητα πτυχίου με το αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ.:

i) Πτυχίο Τμήματος Νομικής, Ψυχολογίας, Ιατρικής, Πολιτικών Επιστημών, Κοινωνιολογίας, Εγκληματολογίας, Κοινωνικής Εργασίας ή Κοινωνικής Διοίκησης ελληνικού ή κυπριακού Πανεπιστημίου ή ομοταγούς του εξωτερικού (με αντιστοιχία ΔΟΑΤΑΠ ή ΚΥΣΑΤΣ): δέκα (10) μόρια.

ii) Πτυχίο άλλων Τμημάτων ΑΕΙ: μηδέν (0) μόρια.

γ) Προηγούμενη σχετική ερευνητική δραστηριότητα ή συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα κινητικότητας σπουδαστών: από ένα (1) ως πέντε (5) μόρια, με αντιστοίχιση ενός (1) μορίου για κάθε τρεις δραστηριότητες ή συμμετοχές.

δ) Ενδεχόμενη επαγγελματική εμπειρία: από ένα (1) ως πέντε (5) μόρια, με αντιστοίχιση ενός μορίου ανά πενταετία.

ε) Κατοχή άλλου μεταπτυχιακού τίτλου: ένα (1) μόριο.

στ) Κατοχή διδακτορικού τίτλου: τρία (3) μόρια.

ζ) Άριστη γνώση (επίπεδο C2) μιας ξένης γλώσσας: από ένα (1) ως τρία (3) μόρια, ένα (1) μόριο ανά γλώσσα.

4. Η τρίτη φάση περιλαμβάνει προφορική συνέντευξη με κλίμακα βαθμολόγησης από μηδέν (0) έως πέντε (5).

Ο βαθμός της προφορικής συνέντευξης πολλαπλασιάζεται με τον συντελεστή δύο (2), δηλαδή η συνέντευξη λαμβάνει κατ' ανώτατο όριο δέκα (10) μόρια.

5. Η πρώτη φάση ολοκληρώνεται με τη σύνταξη του καταλόγου των υποψηφίων από τη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. Η δεύτερη φάση ολοκληρώνεται με την καταμέτρηση των μορίων των υποψηφίων από το Σ.Ο. και τον ορισμό από αυτό ειδικής Επιτροπής αποτελούμενης από μέλη της, για την πραγματοποίηση των συνεντεύξεων.

6. Η Επιτροπή ορίζει ημερομηνία και ώρα συνεντεύξεων και προωθεί το σχετικό κατάλογο των υποψηφίων, με αλφαβητική σειρά, στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ., η οποία προσκαλεί τους υποψηφίους για συμμετοχή στην τρίτη φάση.

7. Με βάση την τελική βαθμολογία κάθε υποψηφίου, καταρτίζεται κατάλογος με αξιολογική σειρά. Ο τελικός πίνακας επιτυχόντων επικυρώνεται από το Σ.Ο.

8. Σε περίπτωση ισοβαθμίας εισάγονται όλοι οι ισοβαθμήσαντες υποψήφιοι, εφόσον δεν υπερβαίνουν τους εβδομήντα. Σε περίπτωση που συμπληρωθεί ο μέγιστος αριθμός φοιτητών, εισάγεται εκείνος που έχει τον μεγαλύτερο βαθμό πτυχίου.

9. Επίσης ως υπεράριθμοι μπορούν μετά από αίτησή τους και μόνο ένας κατ' έτος να εγγραφούν μέλη των κατηγοριών Ε.Τ.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Ε.Π.

10. Οι επιτυχόντες ενημερώνονται από τη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. και καλούνται να απαντήσουν εγγράφως εντός τριών (3) ημερών, αν αποδέχονται την ένταξή τους στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα και τους όρους λειτουργίας του. Η μη απάντηση από επιλεγέντα υποψήφιο μέσα στην παραπάνω προθεσμία ισοδυναμεί με άρνηση αποδοχής. Εφόσον υπάρξουν αρνήσεις, η Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. ενημερώνει τους αμέσως επομένους στη σειρά αξιολόγησης από το σχετικό κατάλογο επιτυχίας.

Άρθρο 7

Εγγραφή επιτυχόντων και δηλώσεις μαθημάτων

1. Οι εγγραφές των εισαγομένων μεταπτυχιακών φοιτητών αρχίζουν μετά από ανακοίνωση της Γραμματείας του Δ.Π.Μ.Σ., όπου ορίζεται επιπλέον η χρονική τους διάρκεια και τα αναγκαία δικαιολογητικά.

2. Μαζί με τα πιο πάνω δικαιολογητικά, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές δηλώνουν τα μαθήματα που θα παρακολουθήσουν κατά το πρώτο εξάμηνο των σπουδών τους. Η διαδικασία αυτή επαναλαμβάνεται και αμέσως μετά την ολοκλήρωση της εξεταστικής περιόδου του Φεβρουαρίου, για τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου. Οι σχετικές δηλώσεις καταχωρίζονται ηλεκτρονικά στην ατομική μερίδα του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας.

Άρθρο 8

Διάρκεια σπουδών

1. Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Δ.Π.Μ.Σ. είναι τρία (3) εξάμηνα. Κατά τα δύο πρώτα πραγματοποιείται η διδασκαλία των μαθημάτων και κατά το τρίτο εξάμηνο, η συγγραφή της διπλωματικής εργασίας.

2. Η έναρξη και λήξη των εξαμήνων καθορίζεται από το Σ.Ο. Ενδεικτικά, το χειμερινό εξάμηνο αρχίζει την τελευταία εβδομάδα του Σεπτεμβρίου ή το αργότερο, την

πρώτη εβδομάδα του Οκτωβρίου και διαρκεί δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες. Την πρώτη εβδομάδα του Φεβρουαρίου πραγματοποιούνται οι εξετάσεις όλων των μαθημάτων του εξαμήνου αυτού. Το εαρινό εξάμηνο αρχίζει τη δεύτερη εβδομάδα του Φεβρουαρίου και διαρκεί δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες. Οι εξετάσεις όλων των μαθημάτων του εξαμήνου αυτού διεξάγονται εντός του Ιουνίου.

3. Στο Δ.Π.Μ.Σ. παρέχεται η δυνατότητα μερικής φοίτησης, μετά από αίτηση που υποβάλλει ο φοιτητής και έγκριση του Σ.Ο. Η χρονική διάρκεια της μερικής φοίτησης είναι κατ' ανώτατο όριο έξι (6) εξάμηνα. Στα τέσσερα (4) πρώτα ο φοιτητής θα πρέπει να ολοκληρώσει την παρακολούθηση των μαθημάτων, και στα τελευταία δύο (2) τη διπλωματική του εργασία.

4. Επίσης στους μεταπτυχιακούς/κες φοιτητές/τριες μπορεί να χορηγηθεί κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, προσωρινή αναστολή σπουδών, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Κατά τη διάρκεια της αναστολής, αναστέλλεται η ιδιότητα του φοιτητή. Ο χρόνος της αναστολής δεν προσμετράται στην ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης. Η αναστολή χορηγείται με απόφαση του Σ.Ο. και μόνο αν συντρέχουν σοβαροί προσωπικοί ή οικογενειακοί λόγοι. Δεν συνιστά σοβαρό λόγο για τη χορήγηση αναστολής η παρακολούθηση άλλου μεταπτυχιακού ή άλλου εκπαιδευτικού προγράμματος. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής, ο οποίος λαμβάνει αναστολή φοίτησης, όταν επανέλθει στη φοίτησή του, εξακολουθεί να υπάγεται στο καθεστώς φοίτησης του χρόνου εγγραφής του ως μεταπτυχιακού φοιτητή.

5. Στους μεταπτυχιακούς/κες φοιτητές/τριες μπορεί να χορηγηθεί παράταση φοίτησης μέχρι ένα έτος, κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης του Σ.Ο. εφόσον συντρέχουν οι σοβαροί λόγοι που μπορεί να στηρίξουν και τη χορήγηση αναστολής.

Άρθρο 9

Δικαιώματα και υποχρεώσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών

1. Οι μεταπτυχιακοί/κες φοιτητές/τριες έχουν όλα τα δικαιώματα, τις παροχές και τις διευκολύνσεις που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

2. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές του Δ.Π.Μ.Σ. υποχρεούνται:

α. Να παρακολουθούν ανελλιπώς τις παραδόσεις, τα εργαστήρια και τις λοιπές δραστηριότητες που προβλέπονται για κάθε μάθημα. Το επιτρεπτό όριο απουσιών, αδιακρίτως αν πρόκειται για απουσίες δικαιολογημένες ή μη, είναι μέχρι δώδεκα (12) δίωρες διαλέξεις για το σύνολο των μαθημάτων, ήτοι συνολικά είκοσι (24) ώρες. Εάν ο μεταπτυχιακός φοιτητής υπερβεί αυτό το όριο απουσιών θα πρέπει να επαναλάβει το εξάμηνο. Εάν ο μεταπτυχιακός φοιτητής απουσιάσει περισσότερες από επτά (7) ώρες από το ίδιο μάθημα, θα πρέπει να παρακολουθήσει εκ νέου το συγκεκριμένο μάθημα. Στις περιπτώσεις αυτές παρατείνεται αυτοδικαίως η διάρκεια φοίτησης και ο χρόνος αυτός αφαιρείται από το χρόνο παράτασης που προβλέπεται στο άρθρο 8 παρ. 5 του παρόντος κανονισμού.

Με απόφαση του Σ.Ο., που λαμβάνεται πριν από την έναρξη των μαθημάτων, μπορεί μέρος των παρακολουθήσεων να γίνεται μέσω skype, οπότε προσδιορίζονται επακριβώς και οι όροι χορήγησης της σχετικής δυνατότητας στους φοιτητές. Σε κάθε περίπτωση, η παρακολούθηση μέσω skype δεν υπερβαίνει το 20% του συνόλου των ωρών διδασκαλίας.

β. Να υποβάλουν μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες τις απαιτούμενες εργασίες για κάθε μάθημα.

γ. Να προσέρχονται στις προβλεπόμενες εξετάσεις.

δ. Να υποβάλουν μέχρι την ημερομηνία που ανακοινώνεται από τη Γραμματεία την δήλωση με το μάθημα ή τα μαθήματα επιλογής που επιθυμούν να παρακολουθήσουν κάθε εξάμηνο.

ε. Να υποβάλουν στη Γραμματεία, πριν από την αξιολόγηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής τους εργασίας, υπεύθυνη δήλωση ότι σε αυτήν δεν περιέχονται στοιχεία λογοκλοπής.

στ. Να σέβονται και να τηρούν τις αποφάσεις του Σ.Ο. καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία.

ζ. Οι υπότροφοι φοιτητές είναι επιπλέον υποχρεωμένοι, με απόφαση του Σ.Ο. να προσφέρουν τις υπηρεσίες που τους ανατίθενται στα μαθήματα, στα Εργαστήρια και στην Έρευνα για το Δ.Π.Μ.Σ.

3. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές του Δ.Π.Μ.Σ. υποχρεούνται επίσης να καταβάλουν τέλη φοίτησης, σύμφωνα με το άρθρο 18 του παρόντος. Το ύψος των τελών ορίζεται στην Προκήρυξη του προγράμματος. Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, μετά από αίτησή τους, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές των οποίων το εισόδημα (ατομικό ή οικογενειακό) είναι μικρότερο το μὲν ατομικό από το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό από το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου ισοδύναμου εισοδήματος, όπως αυτό καθορίζεται σε σχετική απόφαση του Υπουργού Παιδείας. Οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν θα ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο Δ.Π.Μ.Σ., εφόσον δεν έχουν τύχει αντίστοιχης απαλλαγής για τη συμμετοχή τους σε άλλο Π.Μ.Σ. Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ανωτέρω ποσοστό, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα. Η αίτηση απαλλαγής τελών φοίτησης υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. ύστερα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των επιτυχόντων.

Άρθρο 10

Διδακτικό προσωπικό

1. Τη διδασκαλία των μαθημάτων του Δ.Π.Μ.Σ. αναλαμβάνουν μέλη Δ.Ε.Π. των δύο συνεργαζόμενων Τμημάτων, μετά από πρόταση του Διευθυντή και απόφαση του Σ.Ο. Στη διδασκαλία μπορούν να συμμετέχουν και ομότιμα ή αποχωρήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. των δύο Τμημάτων.

2. Το Σ.Ο. με απόφασή του, έχοντας υπόψη την εισήγηση του Διευθυντή του Δ.Π.Μ.Σ., καλεί από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, ως επισκέπτες, καταξιωμένους επιστήμονες που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο, ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική

εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ., για την κάλυψη εκπαιδευτικών αναγκών του προγράμματος. Η πρόσκληση επισκέπτη από την αλλοδαπή πραγματοποιείται μόνον εφόσον του ανατίθεται διδασκαλία, με τη διαδικασία και όσα ειδικότερα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, κατά τα ισχύοντα για την ανάθεση διδασκαλίας στα μέλη Δ.Ε.Π. του Ιδρύματος.

Άρθρο 11

Υποχρεώσεις διδασκόντων

1. Ο υπεύθυνος (σε περίπτωση συνδιδασκαλίας: οι υπεύθυνοι) για τη διδασκαλία μαθήματος στο Δ.Π.Μ.Σ. είναι υποχρεωμένος:

α. Να τηρεί πιστά και επακριβώς το πρόγραμμα και το ωράριο των παραδόσεων του μαθήματος.

β. Να καθορίζει το περιεχόμενο του μεταπτυχιακού μαθήματος, στο πλαίσιο της ύλης της ειδικότερης θεματικής του, με τρόπο ακαδημαϊκά έγκυρο και σύμφωνο με τις τρέχουσες εξελίξεις, όπως αυτό προκύπτει, μεταξύ άλλων, από τη χρήση διεθνώς καθιερωμένων σύγχρονων συγγραμμάτων και λοιπών επιστημονικών δημοσιευμάτων από τη διεθνή βιβλιογραφία.

γ. Να φροντίζει για τη συστηματική συσχέτιση του θεωρητικού μέρους της διδασκαλίας με την υψηλού επιπέδου πρακτική εφαρμογή της. Η προσπάθεια αυτή μπορεί να ενισχύεται με τη μελέτη και ανάλυση χαρακτηριστικών περιπτώσεων από την πράξη και με αξιοποίηση προσκεκλημένων ομιλητών, αναγνωρισμένων για την επαγγελματική πείρα και τις ειδικές επιστημονικές γνώσεις τους.

δ. Να τηρεί τουλάχιστον δύο (2) ώρες γραφείου την εβδομάδα, που θα επιτρέπουν την απρόσκοπτη επικοινωνία των φοιτητών μαζί του για θέματα που άπτονται των σπουδών τους και του συγκεκριμένου μαθήματος.

ε. Κατά την έναρξη του εξαμήνου, να υποβάλλει προς διανομή στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. το αναλυτικό πρόγραμμα διδασκαλίας του μαθήματος, καθώς και τη σχετική σύγχρονη βιβλιογραφία και αρθρογραφία.

στ. Να αναπληρώνει τα μαθήματα που για λόγους οφειλόμενους στο Διδάσκοντα δεν πραγματοποιούνται στις προβλεπόμενες από το πρόγραμμα ημέρες και ώρες.

Άρθρο 12

Αξιολόγηση μεταπτυχιακών φοιτητών

1. Ο τρόπος αξιολόγησης των μεταπτυχιακών φοιτητών για κάθε μάθημα προσδιορίζεται από το Διδάσκοντα στην αρχή του εξαμήνου και γνωστοποιείται στους φοιτητές μαζί με το αναλυτικό πρόγραμμα διδασκαλίας του μαθήματος. Ο τρόπος εξέτασης και βαθμολογίας των φοιτητών πρέπει να διασφαλίζει το αδιάβλητο, την αντικειμενικότητα και τη διαφάνεια.

2. Η αξιολόγηση των επιδόσεων των φοιτητών γίνεται την πρώτη εβδομάδα του Φεβρουαρίου για τα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου και εντός του Ιουνίου για τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου. Οι επιτυχόντες βαθμολογούνται από το έξι (6) ως το δέκα (10), με δυνατότητα βαθμολόγησης ανά μισή μονάδα, ενώ οι αποτυχόντες βαθμολογούνται με Ε (Επανάληψη). Οι διδάσκοντες υποχρεούνται να εκδίδουν τα αποτελέσματα των εξετάσεων

το αργότερο μέσα σε διάστημα δέκα (10) ημερών από την ημέρα εξέτασης.

3. Σε περίπτωση βαθμολόγησης με Ε, που αντιστοιχεί σε βαθμό κάτω από έξι (6), ο φοιτητής επανεξετάζεται μία μόνο φορά, σε επαναληπτική εξέταση που λαμβάνει χώρα τον Σεπτέμβριο για τα μαθήματα τόσο του χειμερινού όσο και του εαρινού εξαμήνου. Οι διδάσκοντες υποχρεούνται να εκδίδουν τα αποτελέσματα της εξέτασης αυτής το αργότερο μέσα σε διάστημα πέντε (5) ημερών από την ημέρα εξέτασης.

Στην εξεταστική αυτή, ο φοιτητής δικαιούται να ζητήσει να μην εξεταστεί από το Διδάσκοντα, αλλά από τριμελή επιτροπή άλλων διδασκόντων στο Δ.Π.Μ.Σ., η οποία ορίζεται από το Σ.Ο.

Εάν ο φοιτητής αποτύχει στην επαναληπτική εξέταση, έχει τη δυνατότητα να επαναλάβει το μάθημα κατά το επόμενο εξάμηνο στο οποίο αυτό έχει προγραμματιστεί να διδαχθεί, χωρίς όμως πλέον να έχει δικαίωμα επανεξέτασης σε περίπτωση αποτυχίας του στην πρώτη εξέταση. Στην περίπτωση που ο φοιτητής αποτύχει σε αυτή τη μόνη επανεξέταση ή δεν εμφανιστεί, διαγράφεται από το πρόγραμμα με απόφαση του Σ.Ο.

Άρθρο 13

Αξιολόγηση μαθημάτων και διδασκόντων

1. Η αξιολόγηση των μαθημάτων διενεργείται σύμφωνα με τα ισχύοντα πρότυπα του Α.Π.Θ. Μετά την ολοκλήρωση ενός μαθήματος, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές αξιολογούν αυτό ηλεκτρονικά, μέσω του πληροφοριακού συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π. του Α.Π.Θ.

2. Η αξιολόγηση των διδασκόντων γίνεται με κριτήρια τις γνώσεις και την ικανότητα μετάδοσής τους στους φοιτητές, το επίπεδο της προετοιμασίας τους, τη χρησιμοποίηση της πλέον σύγχρονης και διεθνώς καθιερωμένης για υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακές σπουδές - βιβλιογραφίας, την προθυμία τους να απαντούν σε ερωτήσεις, την έγκαιρη βαθμολόγηση και επιστροφή εργασιών και γραπτών εξετάσεων, την τήρηση των ωρών διδασκαλίας του μαθήματος και των ωρών γραφείου, κ.λπ.

Άρθρο 14

Μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία

1. Εφόσον ο φοιτητής έχει εξετασθεί επιτυχώς σε όλα τα μαθήματα του α' και του β' εξαμήνου του Δ.Π.Μ.Σ., μπορεί να ενταχθεί στη διαδικασία συγγραφής της διπλωματικής του εργασίας.

2. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να ετοιμάσει προκαταρκτικό περίγραμμα έρευνας και να επιλέξει επιβλέποντα καθηγητή από τους διδάσκοντες στο Δ.Π.Μ.Σ., με τη σύμφωνη γνώμη του τελευταίου. Στο περίγραμμα έρευνας πρέπει να προσδιορίζεται το θέμα που θα αναλυθεί, η μεθοδολογία της επιστημονικής του προσέγγισης καθώς και η βιβλιογραφία που θα χρησιμοποιηθεί. Η αποδοχή της ερευνητικής πρότασης του μεταπτυχιακού φοιτητή από τον επιβλέποντα επικυρώνεται με απόφαση του Σ.Ο., που ορίζει και τριμελή επιτροπή εξέτασης, στην οποία συμμετέχει και ο επιβλέπων.

3. Το θέμα της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας εγγράφεται σε ειδικό κατάλογο μεταπτυχιακών διπλω-

ματικών εργασιών που τηρείται στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. Στον κατάλογο αυτόν περιλαμβάνονται απαραίτητως τα ονοματεπώνυμα του υποψηφίου και των μελών της τριμελούς επιτροπής, η ημερομηνία έγκρισης του θέματος από το Σ.Ο. και η ημερομηνία περάτωσης της διαδικασίας, είτε με αποδοχή είτε με απόρριψη.

4. Ανάλογα με την εξέλιξη της εκπόνησης της διπλωματικής του εργασίας, ο μεταπτυχιακός φοιτητής ενημερώνει τον επιβλέποντα καθηγητή, ο οποίος παρακολουθεί, με ημερολόγιο προόδου, αν τηρούνται οι στόχοι και οι προδιαγραφές της έρευνας. Η εργασία δεν μπορεί να έχει έκταση μικρότερη των 15.000 λέξεων ούτε μεγαλύτερη των 18.000 λέξεων.

5. Η διπλωματική εργασία θα πρέπει να ολοκληρωθεί εντός του προβλεπόμενου γι' αυτή χρόνου, αναλόγως αν η φοίτηση είναι πλήρης ή μερική (ένα ή δύο εξάμηνα, αντίστοιχα).

6. Όταν περατωθεί η σύνταξη της διπλωματικής εργασίας, αυτή υποβάλλεται σε τρία (3) αντίτυπα στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ., με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος καθηγητή ότι πληροί τις προϋποθέσεις για να εισαχθεί προς κρίση.

7. Μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την υποβολή της διπλωματικής εργασίας, θα πρέπει να γίνει η παρουσίαση της διπλωματικής εργασίας, σε ημερομηνία που ορίζεται από το Σ.Ο. Η πρόσκληση για την παρουσίαση της διπλωματικής εργασίας απευθύνεται από το Διευθυντή του Δ.Π.Μ.Σ.

8. Κατά τη διάρκεια της παρουσίασης, ο μεταπτυχιακός φοιτητής παρουσιάζει στην Επιτροπή τα κύρια σημεία της διπλωματικής του εργασίας με τα συμπεράσματά της. Η παρουσίαση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δεκαπέντε (15) λεπτά. Στη συνέχεια, τα μέλη της Επιτροπής υποβάλλουν ερωτήσεις στον φοιτητή, η συνολική διάρκεια των οποίων δεν μπορεί να υπερβεί τα τριάντα (30) λεπτά.

9. Αμέσως μετά την ολοκλήρωση της παρουσίασης, η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή διαβιβάζει στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. το πρακτικό εξέτασης του μεταπτυχιακού φοιτητή και το βαθμό της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, με κλίμακα βαθμολογίας από μηδέν (0) έως δέκα (10).

10. Για να γίνει αποδεκτή από την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή μια μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, πρέπει η πραγμάτευση του θέματος, χωρίς κατ' ανάγκη να έχει παντελώς νέα στοιχεία, να γίνεται με τέτοιο τρόπο προσέγγισης των πηγών και της βιβλιογραφίας, ώστε να παρουσιάζεται η προσωπική ερευνητική προσπάθεια και επίδοση του υποψηφίου.

11. Δεν είναι δυνατή η αλλαγή του θέματος της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας του φοιτητή, παρά μόνο με απόφαση του Σ.Ο., μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του επιβλέποντος καθηγητή. Η αλλαγή θέματος μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση λόγο για παράταση των προβλεπόμενων προθεσμιών.

Άρθρο 15

Μεταπτυχιακό δίπλωμα

1. Για τον υπολογισμό του βαθμού του Μεταπτυχιακού Διπλώματος πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος του α' και β' εξαμήνου καθώς και της διπλωματικής εργασίας του γ' εξαμήνου με τον αντίστοιχο αριθμό

πιστωτικών μονάδων και το άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με τον αριθμό πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Διπλώματος. Ο βαθμός του Μεταπτυχιακού Διπλώματος υπολογίζεται με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου. Η κλίμακα κατανομής των βαθμών για τον χαρακτηρισμό του τίτλου σπουδών είναι: άριστα (8,50 - 10,00), Λίαν Καλώς (6,50 - 8,49) και Καλώς (6,00 - 6,49).

2. Στο Μεταπτυχιακό Δίπλωμα επισυνάπτεται παράρτημα διπλώματος, ως προς το οποίο ισχύουν οι ρυθμίσεις του άρθρου 15 ν. 3374/2005 και της υπουργικής απόφασης Φ5/89656/Β3/13-8-2007 (ΦΕΚ 1466, τ.Β').

Άρθρο 16

Λογοκλοπή/Αποκλεισμός από εξετάσεις/
Διαγραφή

1. Η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία καθώς και κάθε εργασία που κατατίθεται στο πλαίσιο των μαθημάτων πρέπει να αποτελεί έργο του φοιτητή που την υποβάλλει. Η λογοκλοπή αποτελεί σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα.

2. Λογοκλοπή συνιστά ιδίως η εν όλω ή εν μέρει αντιγραφή έργου άλλου, αυτούσιου ή κατά παράφραση, δημοσιευμένου ή μη, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, χωρίς ακριβή και σαφή αναφορά στην πηγή. Επίσης, μορφή λογοκλοπής θεωρείται και η κατάθεση εργασίας από φοιτητή, την οποία έχει συγγράψει εξ ολοκλήρου ένα άλλο πρόσωπο, με ή χωρίς αμοιβή.

3. Σε περιπτώσεις διαπιστωμένης λογοκλοπής, το Σ.Ο., μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του Σ.Ο., μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του/ης μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/ριας. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί η λογοκλοπή μετά τη λήψη του μεταπτυχιακού διπλώματος, ο τίτλος που έχει απονεμηθεί μπορεί να ανακαλείται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του Σ.Ο.

4. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής που θα καταληφθεί να αντιγράψει σε γραπτή εξέταση για πρώτη φορά, θα αποκλείεται από την εξέταση του αντίστοιχου μαθήματος και θα πρέπει να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα την επόμενη περίοδο που θα διδασχθεί. Στην περίπτωση αυτή παρατηρείται αυτοδικαίως η διάρκεια φοίτησης και ο χρόνος αυτός αφαιρείται από το χρόνο παράτασης που προβλέπεται στο άρθρο 8 του παρόντος κανονισμού. Η δεύτερη φορά που θα καταληφθεί να αντιγράψει στη διάρκεια των σπουδών του επιφέρει την οριστική διαγραφή του από το Δ.Π.Μ.Σ., με απόφαση του Σ.Ο.

5. Το Σ.Ο. αποφασίζει επίσης τη διαγραφή του μεταπτυχιακού φοιτητή από το Δ.Π.Μ.Σ. όταν αυτός:

α) έχει υπερβεί τον μέγιστο χρόνο ολοκλήρωσης των σπουδών του, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 8 του παρόντος κανονισμού ή

β) έχει αποτύχει στην επαναληπτική εξέταση που προβλέπεται στο άρθρο 12 παρ. 3 του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 17

Αναγόρευση διπλωματούχων

1. Το Σ.Ο. διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης και αποφασίζει να απονεμηθεί το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στους αποφοιτήσαντες.

2. Ο αποφοιτήσας μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί να λαμβάνει, και πριν από την επίσημη αναγόρευσή του ως διπλωματούχου, πιστοποιητικό για την επιτυχή αποπεράτωση του κύκλου σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ.

Άρθρο 18

Οικονομικά στοιχεία προγράμματος
Α. Οικονομικοί πόροι προγράμματος

1. Βασικό έσοδο του Δ.Π.Μ.Σ. είναι τα τέλη που καταβάλλουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 9 του παρόντος. Τα τέλη φοίτησης είναι απολύτως αναγκαία για πολλούς λόγους.

(α) Η βιβλιογραφία και νομολογία που υπάρχει σε δι-εθνές επίπεδο εμπλουτίζεται με γοργούς ρυθμούς κάθε έτος και για τον λόγο αυτό χρειάζεται ένα σημαντικό χρηματικό ποσό προκειμένου να ενημερώνονται οι Βιβλιοθήκες που χρησιμοποιούν οι φοιτητές με τα σχετικά βιβλία, περιοδικά, αλλά και βάσεις δεδομένων.

(β) Με δεδομένο το Διδρυματικό και διακρατικό χαρακτήρα του προγράμματος, με συμμετοχή διδασκόντων και από τρίτες χώρες, τα έξοδα μετακίνησης είναι εξαιρετικά αυξημένα και αποτελούν μια ανελαστική δαπάνη, λόγω του ότι τα μαθήματα πραγματοποιούνται με φυσική παρουσία του διδάσκοντα στην τάξη.

(γ) Με δεδομένο ότι το πρόγραμμα απευθύνεται κατά βάση σε επαγγελματίες, τα μαθήματα θα πραγματοποιούνται μόνο από την Παρασκευή το μεσημέρι ως την Κυριακή το βράδυ, καθ' υπέρβαση των υφισταμένων υποχρεώσεων των διδασκόντων μελών ΔΕΠ, τα οποία διδάσκουν ήδη χωρίς αμοιβή σε άλλα μεταπτυχιακά προγράμματα, που πραγματοποιούνται κατά τις εργάσιμες ημέρες της εβδομάδας.

(δ) Επιπλέον, τα μαθήματα πραγματοποιούνται σε 3 τμήματα κατά το χειμερινό εξάμηνο (2 στη Θεσσαλονίκη και 1 στην Αθήνα) και 4 τμήματα κατά το εαρινό εξάμηνο, που έχει δύο κατευθύνσεις (2 στη Θεσσαλονίκη και 2 στην Αθήνα), με αποτέλεσμα να αυξάνονται οι δαπάνες για τις αμοιβές των διδασκόντων, αλλά και για τα έξοδα μετακίνησής τους.

(ε) Για την καλύτερη οργάνωση των μαθημάτων, προσλαμβάνεται επιστημονικό προσωπικό (διδάκτορες ή υποψήφιοι διδάκτορες), που τους ανατίθεται η υποστήριξη της διδασκαλίας, η ανάλυση νομολογίας και η πρακτική άσκηση των φοιτητών.

(στ) Ένα μέρος των χρημάτων που καταβάλλουν οι φοιτητές, επιστρέφεται ως υποτροφία στους τέσσερις συμφοιτητές τους με τις καλύτερες επιδόσεις.

(ζ) Από τα τέλη φοίτησης καλύπτονται έξοδα για την οργάνωση συνεδρίων και άλλων δράσεων δημοσιότητας, τα οποία αδυνατούν να καλύψουν με δικά τους έξοδα τα δύο τμήματα Νομικής.

(η) Με δεδομένο ότι το Δ.Π.Μ.Σ. εξυπηρετείται κατά βάση από την υπάρχουσα υλικοτεχνική υποδομή και τον εξοπλισμό των δύο πανεπιστημιακών ιδρυμάτων, ένα μέρος των εσόδων του προγράμματος δίδεται για τη συντήρηση και αναβάθμιση της υποδομής και του εξοπλισμού που χρησιμοποιούν οι φοιτητές.

(θ) Τέλος, ένα μέρος των χρημάτων καταβάλλεται προς κάλυψη των εξόδων λειτουργίας της Γραμματείας του

Δ.Π.Μ.Σ. για την εφαρμογή του Εσωτερικού Κανονισμού, τη λειτουργία του προγράμματος και τη διεκπεραίωση τρεχόντων θεμάτων σε σχέση με τους διδάσκοντες, τους φοιτητές και την προβολή του προγράμματος.

2. Το σύνολο των τελών του Δ.Π.Μ.Σ. για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή (αφού αφαιρεθεί ποσοστό 30% των εισερχομένων στο Δ.Π.Μ.Σ. που δεν θα καταβάλει τέλη βάσει του άρθρου 9 παρ. 3 του παρόντος Κανονισμού), ανέρχεται στο ποσό των 4.000 ευρώ, η δε καταβολή τους γίνεται σε δύο ισόποσες δόσεις σε ειδικό λογαριασμό της Επιτροπής Ερευνών του Α.Π.Θ.: η πρώτη κατά την αρχική εγγραφή στο Δ.Π.Μ.Σ., και η δεύτερη πριν από την έναρξη του Β' εξαμήνου. Οι πόροι του προγράμματος αξιοποιούνται για τις ανάγκες που ανακύπτουν καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του προγράμματος και όχι μόνο κατά το εξάμηνο στο οποίο αντιστοιχούν. Ανάλογα με τη ζήτηση, το Σ.Ο. μπορεί, πριν από την κατ' έτος προκήρυξη του προγράμματος, να αναπροσαρμόζει το ύψος των τελών.

3. Τη λογιστική παρακολούθηση των κονδυλίων του Δ.Π.Μ.Σ. αναλαμβάνει η Επιτροπή Ερευνών του Α.Π.Θ., η οποία και παρακρατεί για το σκοπό αυτό το 10% από το 30% των εσόδων του Δ.Π.Μ.Σ., που διατίθεται για την κάλυψη λειτουργικών εξόδων των συμβαλλόμενων Ιδρυμάτων.

4. Το Σ.Ο. του Δ.Π.Μ.Σ. προτείνει τη διάθεση των οικονομικών πόρων του υπολοίπου 20% για αγορά υλικού, εξοπλισμό αιθουσών διδασκαλίας, εργαστηρίων, σπουδαστηρίων και γραφείων, προμήθεια βιβλίων, περιοδικές αμοιβές έκτακτου προσωπικού γραμματείας κ.λπ. που θα διευκολύνουν την υλοποίηση του προγράμματος. Μεταξύ των συμβαλλομένων ρητά συμφωνείται διά του παρόντος ότι από τα καταβαλλόμενα στον Ε.Λ.Κ.Ε. του Α.Π.Θ. κονδύλια, το 8% θα διατίθεται κατ' έτος, για την εξυπηρέτηση των πιο πάνω σκοπών, στο Τμήμα Νομικής της Νομικής Σχολής του Α.Π.Θ., το 8% θα διατίθεται στο Τμήμα Νομικής του πανεπιστημίου Λευκωσίας και το υπόλοιπο 4% θα διατίθεται στο ΚΕ.Θ.Ε.Α. για τους ίδιους σκοπούς.

5. Αίτηση του φοιτητή για επιστροφή διδάκτρων ενός εξαμήνου επιτρέπεται μόνο εφόσον αυτός επικαλείται και αποδεικνύει επαρκώς τη συνδρομή εξαιρετικά σοβαρού λόγου για διακοπή της φοίτησης και η αίτησή του αυτή υποβληθεί στο Σ.Ο. του Δ.Π.Μ.Σ. το αργότερο εντός είκοσι (20) ημερών από την έναρξη των μαθημάτων του εξαμήνου.

Β. Υποτροφίες

6. Στο Δ.Π.Μ.Σ. παρέχονται δύο (2) υποτροφίες ύψους 2.000 ευρώ, σε φοιτητές πλήρους φοίτησης που έχουν συγκεντρώσει την υψηλότερη βαθμολογία στις εξετάσεις του Α' εξαμήνου και δύο (2) υποτροφίες ύψους 1.500 ευρώ στους δύο επόμενους. Η υποτροφία συνίσταται σε ισόποση απαλλαγή τους από την υποχρέωση καταβολής των διδάκτρων του Β' εξαμήνου.

7. Υποτροφίες για μεταπτυχιακές σπουδές παρέχονται και από άλλους φορείς, όπως Ι.Κ.Υ., Υπουργείο Παιδείας, Γ.Γ.Ε.Τ., Κοινοτικά Προγράμματα, άλλα Ιδρύματα και ορ-

γανισμούς δημόσιους ή ιδιωτικούς. Σε περίπτωση που μεταπτυχιακός φοιτητής έχει υποτροφία ή επιχορήγηση από άλλο φορέα δε δικαιούται υποτροφία από το Δ.Π.Μ.Σ.

Άρθρο 19

Τροποποιήσεις κανονισμού

Οι διατάξεις του παρόντος Κανονισμού λειτουργίας του Δ.Π.Μ.Σ. μπορούν να τροποποιούνται, μετά από τεκμηριωμένη εισήγηση, με απόφαση του Σ.Ο. και έγκρισή της από τις Συγκλήτους των δύο συνεργαζόμενων Πανεπιστημίων.

Άρθρο 20

Ρύθμιση άλλων θεμάτων

Θέματα που δεν ρυθμίζονται από τον παρόντα Κανονισμό ρυθμίζονται με αποφάσεις του Σ.Ο. του Δ.Π.Μ.Σ., που λαμβάνονται με τουλάχιστον 5 ψήφους.

ΜΕΡΟΣ Β' ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Α. Δομή του Προγράμματος

Το Δ.Π.Μ.Σ. «Ποινικό Δίκαιο και Εξαρτήσεις» διαρθρώνεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Στο Α' εξάμηνο διδάσκονται δύο προαιρετικά μαθήματα υποβάθρου και τέσσερα υποχρεωτικά μαθήματα κορμού (κοινά για όλες τις ειδικεύσεις). Στο Β' εξάμηνο διδάσκονται δύο υποχρεωτικά μαθήματα για κάθε ειδικευση και δύο μαθήματα επιλογής. Στο Γ' εξάμηνο οι φοιτητές εκπονούν τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία.

Τα μαθήματα διδάσκονται στην ελληνική γλώσσα, ταυτόχρονα σε δύο τμήματα, από τα οποία ένα λειτουργεί στο Α.Π.Θ. και ένα στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, εκτός αν αποφασίσει διαφορετικά με αιτιολογημένη απόφαση που λαμβάνει το Σ.Ο., πριν από την ανακοίνωση του καταλόγου των εισακτέων. Τα μαθήματα που διδάσκονται από αλλοδαπούς καθηγητές ή ειδικούς επιστήμονες διδασκονται στην αγγλική γλώσσα.

Επειδή το πρόγραμμα απευθύνεται σε ακροατήριο με διαφορετικό ακαδημαϊκό υπόβαθρο, των μαθημάτων κορμού του Α' εξαμήνου προηγείται ένα προαιρετικό μάθημα υποβάθρου, με τίτλο «Εισαγωγή στο Ποινικό Δίκαιο», που στόχο έχει να προσφέρει στους μεταπτυχιακούς φοιτητές τις απαραίτητες βασικές γνώσεις ποινικού δικαίου και νομικής ορολογίας, ώστε να μπορούν να παρακολουθήσουν απρόσκοπτα τα μαθήματα του προγράμματος, καθώς και ένα προαιρετικό μάθημα υποβάθρου «Εισαγωγή στη θεραπευτική διαχείριση των εξαρτήσεων», που στόχο έχει να προσφέρει στους μεταπτυχιακούς φοιτητές τις απαραίτητες βασικές γνώσεις για την ορολογία θεραπευτικής προσέγγισης των εξαρτήσεων, καθώς και τις πολιτικές και μεθόδους αντιμετώπισής τους.

Ο παρακάτω Πίνακας παρουσιάζει τις ώρες διδασκαλίας και τις ακαδημαϊκές πιστωτικές μονάδες ανά μάθημα και στο σύνολο του προγράμματος. Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες φόρτου εργασίας.

Περιγραφή	Ώρες	ECTS
Α' εξάμηνο: 1 προαιρετικό μάθημα υποβάθρου (30 ώρες - 0 credits/μάθημα)	30	0
Α' εξάμηνο: 1 προαιρετικό μάθημα υποβάθρου (15 ώρες - 0 credits/ μάθημα)	15	0
Α' εξάμηνο: 4 υποχρεωτικά μαθήματα (30 ώρες - 7,5 credits/μάθημα)	120	30
Β' εξάμηνο: 2 υποχρεωτικά μαθήματα (30 ώρες - 7,5 credits/μάθημα)	60	15
Β' εξάμηνο: 2 μαθήματα επιλογής (30 ώρες - 7,5 credits/μάθημα)	60	15
Γ' εξάμηνο: Διπλωματική Εργασία		30
	Σύνολο	90

Τα μαθήματα κατανέμονται στα δύο διδακτικά εξάμηνα ως εξής:

1ο Εξάμηνο:

Μαθήματα	Ώρες	ECTS
Ποινικό Δίκαιο για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων Ι	30	7,5
Πολιτικές πρόληψης των εξαρτήσεων, έγκαιρης παρέμβασης και αγωγής υγείας	30	7,5
Εξαρτήσεις και παραβατική συμπεριφορά	30	7,5
Εισαγωγή στη θεωρία των εξαρτήσεων	30	7,5

2ο Εξάμηνο:

Ειδίκευση Ι: Ποινικό Δίκαιο των εξαρτήσεων.

Μαθήματα Υποχρεωτικά	Ώρες	ECTS
Ουσιαστικό και Δικονομικό Ποινικό Δίκαιο για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων	30	7,5
Μεταχείριση εξαρτημένων ατόμων σε δομές εγκλεισμού και ανοικτά θεραπευτικά προγράμματα	30	7,5
Μαθήματα Επιλογής (δύο από τα παρακάτω ή ένα από τα παρακάτω και ένα από την κατεύθυνση ΙΙ)	Ώρες	ECTS
Δικαστηριακή πράξη για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων και ο ρόλος του συνηγόρου στην ποινική δίκη	30	7,5
Θεραπευτικές δομές για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων	30	7,5
Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων	30	7,5
Πρακτική άσκηση σε πρόγραμμα απεξάρτησης σε σωφρονιστικό κατάστημα ή/και σε κέντρο υποδοχής αποφυλακισμένων	30	7,5

Ειδίκευση ΙΙ: Νομική και θεραπευτική διαχείριση των εξαρτήσεων

Μαθήματα Υποχρεωτικά	Ώρες	ECTS
Θεραπεία των εξαρτήσεων: Ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις και Φαρμακοθεραπείες	30	7,5
Σωφρονιστική μεταχείριση εξαρτημένων δραστών	30	7,5
Μαθήματα Επιλογής (δύο από τα παρακάτω ή ένα από τα παρακάτω και ένα από την κατεύθυνση Ι)	Ώρες	ECTS
Ερευνητικά εργαλεία στις εξαρτήσεις (διαγνωστικά εργαλεία- αποτελεσματικότητα- κίνδυνοι).	30	7,5
Εξαρτήσεις και ειδικοί πληθυσμοί (ανήλικοι, φυλακισμένοι, ψυχικά ασθενείς)	30	7,5
Κοινωνικές δομές (σχολείο, οικογένεια, κοινότητα) και εξαρτήσεις	30	7,5
Ρόλος και ευθύνη του ειδικού επιστήμονα στον χώρο των εξαρτήσεων	30	7,5
Πρακτική άσκηση σε θεραπευτικές δομές	30	7,5

Β. Περιγραφή των μαθημάτων ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ

1. Ποινικό Δίκαιο για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων

Παρουσιάζονται οι βασικές αρχές της ειδικής νομοθεσίας για τα ναρκωτικά, ξεκινώντας από τη νομοθετική μεταρρύθμιση που έχει συντελεστεί και τις εθνικές πολιτικές και τη στρατηγική που έχει χαραχθεί. Ακολουθεί η αναλυτική παρουσίαση της έννοιας των ναρκωτικών κατά την ειδική νομοθεσία, η διάκριση ανάμεσα στην ποινική μεταχείριση της διακίνησης και χρήσης ναρκωτικών ουσιών με την παράθεση νομολογιακών παραδειγμάτων, ενώ ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στο ζήτημα της διαπίστωσης της εξάρτησης από τα ναρκωτικά και στην ειδική μεταχείριση των εξαρτημένων δραστών.

Στη συνέχεια παρουσιάζεται η μεταχείριση άλλων μορφών εξάρτησης στο πλαίσιο του ποινικού δικαίου, όπως η εξάρτηση από το αλκοόλ και τα τυχερά παίγνια, ενώ αναφέρονται και προβλήματα που σχετίζονται με την εξάρτηση από τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές.

2. Πολιτικές πρόληψης των εξαρτήσεων, έγκαιρης παρέμβασης και αγωγής υγείας.

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στις στρατηγικές πρόληψης της χρήσης ουσιών ή της πρόκλησης άλλων μορφών εξαρτήσεων, της συνειδητοποίησης του ατόμου και της κοινότητας, έγκαιρης παρέμβασης και αποτελεσματικής εκτίμησης των επιρροών που συντελούν στην εξάρτηση από ουσίες.

3. Εξαρτήσεις και παραβατική συμπεριφορά

Στο μάθημα αυτό διερευνώνται οι κοινωνικοί, ψυχολογικοί και βιολογικοί παράγοντες που σχετίζονται με την εξάρτηση ενώ αναζητούνται οι σχέσεις μεταξύ εξάρτησης και παραβατικότητας. Αναγνωρίζεται το κοινωνικό, πολιτικό, οικονομικό και πολιτισμικό πλαίσιο στο οποίο καλλιεργείται η εξάρτηση και η χρήση ουσιών, συμπεριλαμβανομένων και των παραγόντων κινδύνου που χαρακτηρίζουν άτομα και ομάδες και το περιβάλλον στο οποίο ζουν. Περιγράφονται οι ψυχολογικές και κοινωνικές επιπτώσεις των ψυχοτρόπων ουσιών στη συμπεριφορά και στη σωματική υγεία του χρήστη, έγκλειστου ή μη.

4. Εισαγωγή στη θεωρία των εξαρτήσεων

Στο πλαίσιο του μαθήματος ερευνάται η αιτιολογία και η φύση των προβλημάτων εθισμού, η ιστορική εξέλιξη και οι θεωρητικές προσεγγίσεις του εθισμού. Παρουσιάζεται επίσης η θεωρητική βάση των τρεχουσών φαρμακοθεραπευτικών και ψυχοκοινωνικών παρεμβάσεων για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΕΩΝ

Κατεύθυνση Ι: Ποινικό Δίκαιο των εξαρτήσεων

Υποχρεωτικά Μαθήματα

1. Ουσιαστικό και Δικονομικό Ποινικό Δίκαιο για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων

Το μάθημα αποτελεί συνέχεια του μαθήματος ποινικού δικαίου του Α' εξαμήνου. Σε αυτό γίνεται αρχικά εμβάθυνση σε πλέον σύνθετα προβλήματα του ουσιαστικού ποινικού δικαίου των εξαρτήσεων, που σχετίζονται με τον τρόπο και τον χρόνο διάγνωσης της εξάρτησης και τη σημασία της διάγνωσης για τη μεταχείριση του εξαρτημένου ατόμου. Στη συνέχεια ερευνώνται θέματα δικονομικού δικαίου, που σχετίζονται με τα δικαιώματα του εξαρτημένου ατόμου και τον τρόπο αντιμετώπισης του

από το δίκαιο κατά την προδικασία και την ανακριτική διαδικασία, καθώς και κατά το στάδιο επιβολής της ποινής.

2. Μεταχείριση εξαρτημένων ατόμων σε δομές εγκλεισμού και ανοικτά θεραπευτικά προγράμματα

Στο μάθημα αυτό παρουσιάζεται η μεταχείριση των εξαρτημένων δραστών αξιοποιώντας πράξεις μετά την έκδοση σε βάρος τους δικαστικής απόφασης για τον εγκλεισμό τους σε θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης. Ερευνώνται οι δυνατότητες κοινωνικής επανένταξης που προσφέρει το δίκαιο και παρουσιάζονται τα νομικά προβλήματα που έχουν απασχολήσει την πράξη. Παράλληλα, αναπτύσσονται οι βασικές αρχές της δικτύωσης, ατόμων, δομών και συστημάτων, ενώ αναλύονται τα δικαιώματα επίπεδα της με στόχο την αποτελεσματικότητα της παρέμβασης στο σωφρονιστικό πλαίσιο. Αναλύονται και εδραιώνονται οι σχέσεις μεταξύ των εμπλεκόμενων δομών ή/και ατόμων στο πλαίσιο του συντονισμού των υπηρεσιών, με γνώμονα τη διασφάλιση των παραπομπών, του προσδιορισμού των κενών των δομών και την αντιμετώπιση των αναγκών υποστήριξης και θεραπείας των έγκλειστων και αποφυλακισμένων ατόμων.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

1. Δικαστηριακή πράξη για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων και ο ρόλος του συνηγόρου στην ποινική δίκη.

Στο μάθημα εξετάζονται αυξημένης δυσκολίας υποθέσεις που έχουν απασχολήσει την πράξη και αναλύεται κριτικά ο ρόλος του συνηγόρου σε κάθε υπόθεση, οι δυνατότητες που του προσφέρει το δίκαιο και οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορεί να τις αξιοποιήσει για την υπεράσπιση των συμφερόντων του πελάτη του.

2. Θεραπευτικές δομές για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων.

Στο μάθημα παρουσιάζονται οι θεραπευτικές δομές για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων που λειτουργούν στην Ελλάδα και την Κύπρο, καθώς και δομές που λειτουργούν σε άλλες χώρες, οι οποίες εμφανίζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Παρουσιάζονται ειδικότερα οι προϋποθέσεις υποδοχής εξαρτημένων ατόμων στις δομές αυτές, ο τρόπος διαπίστωσης της εξάρτησης, οι μέθοδοι θεραπείας που ακολουθούνται, ο χρόνος της θεραπείας, οι δυνατότητες κοινωνικής επανένταξης που προσφέρουν, τα στατιστικά στοιχεία σχετικά με την υποτροπή που παρουσιάζουν.

3. Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων

Στο μάθημα αυτό εξετάζονται τα διεθνή κείμενα σχετικά με τις πολιτικές πρόληψης και αντιμετώπισης των εξαρτήσεων, οι βασικές αρχές της ευρωπαϊκής πολιτικής για το ίδιο θέμα, καθώς και θεμελιώδεις κανόνες χάραξης μιας ευρωπαϊκής σωφρονιστικής πολιτικής στον συγκεκριμένο χώρο. Στη συνέχεια παρουσιάζονται στοιχεία διεθνών και ευρωπαϊκών οργανισμών, όπως του ΟΗΕ ή του Συμβουλίου της Ευρώπης, σχετικά με την διάδοση των ναρκωτικών ουσιών και τις άλλες μορφές εξαρτήσεων.

4. Πρακτική άσκηση σε θεραπευτικές δομές

Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού οι σπουδαστές θα παρακολουθήσουν τη λειτουργία τριών (3) τουλάχιστον θεραπευτικών δομών, ώστε να αποκτήσουν σαφή εικόνα σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης των εξαρτήσε-

ων αλλά και - κυρίως - των νομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν όσοι παρακολουθούν τα προγράμματα αυτά. Κατά τα τελευταία τρία (3) δίωρα του μαθήματος θα συγκεντρωθούν τα νομικά προβλήματα που έχουν τεθεί και θα αναζητηθούν οι επιβαλλόμενες λύσεις.

Κατεύθυνση II: Νομική και θεραπευτική διαχείριση των εξαρτήσεων

Υποχρεωτικά Μαθήματα

1. Θεραπεία των εξαρτήσεων: Ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις και Φαρμακοθεραπείες.

Στο μάθημα αυτό παρουσιάζονται οι σύγχρονες επιστημονικά τεκμηριωμένες προσεγγίσεις θεραπείας των εξαρτήσεων συμπεριλαμβανόμενης της Γνωσιακής Συμπεριφορικής Θεραπείας, της Συνέντευξης Κινητοποίησης, της θεραπείας μετάτραυματικού άγχους, της πρόληψης της υποτροπής, των θεραπευτικών κοινοτήτων, των ομάδων αυτοβοήθειας, αλληλοβοήθειας κ.λπ. καθώς και των παρεμβάσεων σε νεανικούς πληθυσμούς και ανήλικους. Παράλληλα θα συζητηθεί ο ρόλος των υποκατάστατων για την ενίσχυση της θεραπείας. Τέλος επιδιώκεται η κατανόηση της διεπιστημονικής προσέγγισης στη θεραπεία της εξάρτησης.

2. Σωφρονιστική μεταχείριση εξαρτημένων δραστών

Στο μάθημα αυτό εξετάζονται με διεπιστημονικό τρόπο ζητήματα που σχετίζονται με την επιβολή και εφαρμογή των εναλλακτικών θεραπευτικών μέτρων που προβλέπει ο νόμος για τους εξαρτημένους δράστες αξιόποινων πράξεων. Διδάσκονται ειδικότερα οι προϋποθέσεις επιβολής τους και οι συνέπειες που αυτή έχει, ώστε να γνωρίζει ο μελλοντικός ειδικός επιστήμονας πώς μπορεί να βοηθήσει με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο τον εξαρτημένο δράστη, αναφέρονται σχετικές δικαστικές αποφάσεις και ερευνώνται ζητήματα που σχετίζονται με τη διαπίστωση της απεξάρτησης, καθώς και πολιτικές κοινωνικής επανένταξης των δραστών και αντιμετώπισης της υποτροπής.

Μαθήματα Επιλογής

1. Ερευνητικά εργαλεία στις εξαρτήσεις (διαγνωστικά εργαλεία- αποτελεσματικότητα - κίνδυνοι)

Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος οι συμμετέχοντες θα κατανοήσουν τα βασικά ζητήματα της μεθοδολογίας της έρευνας, θα γνωρίσουν τις διαφορετικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις (ποσοτικές, ποιοτικές, μεικτές) κατά το σχεδιασμό μιας έρευνας και τα πλέον δημοφιλή εργαλεία ελέγχου και αποτίμησης (ερωτηματολόγια, συνεντεύξεις) στο χώρο των εξαρτήσεων. Παράλληλα, θα έχουν την ευκαιρία να εστιάσουν στην αξιολόγηση των παρεμβάσεων που σχεδιάζονται και υλοποιούνται στο πεδίο, να κατανοήσουν τα βήματα σχεδιασμού της αξιολόγησης και όλα τα σημαντικά μεθοδολογικά ζητήματα που προκύπτουν (στόχοι αξιολόγησης, θεωρία αλλαγής, λογικό μοντέλο, ωφελούμενοι, διάχυση αποτελεσμάτων) παρουσιάζοντας παράλληλα σημαντικές

συγκριτικές μελέτες, μελέτες αποτελεσματικότητας και κόστους οφέλους.

2. Εξαρτήσεις και ειδικοί πληθυσμοί (ανήλικοι, φυλακισμένοι, ψυχικά ασθενείς)

Στο μάθημα αυτό οι φοιτητές θα ασχοληθούν με ειδικά ζητήματα εξαρτήσεων, όπως το εύρος της εξάρτησης και η διαφορετικότητα των αναγκών των εξαρτημένων ατόμων με ειδικές αναφορές σε θέματα πολυπολιτισμικότητας, διπλής διάγνωσης, ανηλικότητας και εξάρτησης, εγκυμοσύνης και εξάρτησης, στάσεις παραδοχής κ.λπ.).

3. Κοινωνικές δομές (σχολείο, οικογένεια, κοινότητα) και εξαρτήσεις

Στο μάθημα αυτό οι φοιτητές θα μελετήσουν το ρόλο της οικογένειας στην πρόληψη, στην εξάρτηση αλλά και στη θεραπεία της εξάρτησης από την χρήση ουσιών. Παράλληλα, θα διερευνηθεί η συμβολή των κοινωνικών δομών και δικτύων όπως το σχολείο και η κοινότητα, τόσο στην επικράτηση του φαινομένου της χρήσης ουσιών όσο και στην ενημέρωση για τη δυνατότητα να αποτελέσουν παράγοντες πρόληψης των εξαρτήσεων. Τέλος θα αναλυθεί η σημασία των πολιτικών και στρατηγικών πρόληψης και παρέμβασης στο πλαίσιο της σχολικής και τοπικής κοινότητας.

4. Ρόλος και ευθύνη του ειδικού επιστήμονα στον χώρο των εξαρτήσεων

Στο μάθημα αυτό θα διδαχθεί ο Κώδικας Δεοντολογίας του ειδικού επιστήμονα στον χώρο των εξαρτήσεων καθώς και οι δυνατότητες και τα όρια της θεραπευτικής και προληπτικής παρέμβασης. Θα παρουσιαστούν κώδικες δεοντολογίας που ισχύουν σε άλλες χώρες, οι αστικής και διοικητικής φύσης κυρώσεις σε περίπτωση παραβίασης των υποχρεώσεων του, και τέλος οι ποινικής φύσης συνέπειες που μπορεί να αντιμετωπίσει.

5. Πρακτική άσκηση σε θεραπευτικές δομές

Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού οι σπουδαστές θα παρακολουθήσουν τη λειτουργία δύο τουλάχιστον θεραπευτικών δομών, ώστε να αποκτήσουν σαφή εικόνα σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης των εξαρτήσεων και - κυρίως - τον ρόλο και τις υποχρεώσεις των θεραπειών κατά την αντιμετώπιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν όσοι παρακολουθούν τα προγράμματα αυτά. Κατά τα τελευταία τρία (3) δίωρα του μαθήματος θα συγκεντρωθούν τα προβλήματα που έχουν τεθεί και θα αναζητηθούν οι επιβαλλόμενες καλές πρακτικές για την αντιμετώπισή τους.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Θεσσαλονίκη, 8 Φεβρουαρίου 2019.

Ο Πρύτανης κ.α.α.

Ο Αντιπρύτανης Έρευνας και Συντονισμού

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΑΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στο Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

• Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

• Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότόπό μας.

